

ΜΥΘΟΙ ΚΑΙ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΕΣ ΓΙΑ ΤΟ ΒΙΒΛΙΟ

Το εύκολο διάβασμα απαιτεί δύσκολο γράψιμο

[και δύσκολη μετάφραση, επιμέλεια, διόρθωση]

Ναθανιέλ Χόθορν

**«Το βιβλίο είναι ένα πνευματικό
προϊόν που προάγει τον πολιτισμό».**

ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ

Για κάθε έκδοση έχουν εργαστεί, με κόπο και μεράκι, συχνά υπό αντίξοες συνθήκες (π.χ. ασφυκτικές προθεσμίες) και ενίοτε χωρίς καμία κατοχύρωση (π.χ. σύμβαση έργου), επαγγελματίες μεταφραστές, επιμελητές-διορθωτές, οι οποίοι φροντίζουν για την ποιότητα των εκδόσεων και μοχθούν για την παρουσίαση στο αναγνωστικό κοινό άρτιων και επιμελημένων βιβλίων.

**«Οι μεταφραστές, επιμελητές-διορθωτές
είναι χομπίστες».**

ΜΥΘΟΣ

Μολονότι «αόρατοι» και κακοπληρωμένοι, μολονότι συχνά η δουλειά μας αγνοείται ή υποβαθμίζεται, οι μεταφραστές, επιμελητές-διορθωτές είμαστε επαγγελματίες και εργαζόμενοι που ζούμε από την εργασία μας. Η μετάφραση δεν είναι χόμπι, η επιμέλεια-διόρθωση δεν είναι μια περιττή τεχνική λεπτομέρεια, αλλά αποτελούν το πιο ουσιαστικό κομμάτι στη διαδικασία παραγωγής ενός βιβλίου.

**«Η οικονομική κρίση επιβάλλει στους εκδοτικούς
οίκους μειώσεις αμοιβών και περικοπές δαπανών».**

ΜΥΘΟΣ

(ΚΑΙ Η ΔΙΚΗ ΜΑΣ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ)

Η «οικονομική κρίση» πρόσφερε το καλύτερο πρόσχημα στους εργοδότες προκειμένου να μεταθέσουν το κόστος στους εργαζομένους. Ο χώρος των εκδόσεων δεν θα μπορούσε να αποτελέσει εξαίρεση. Ήδη αρκετοί εκδοτικοί οίκοι –ορισμένοι μάλιστα από τους μεγαλύτερους της χώρας– προτείνουν (ή, ακόμα χειρότερα, επιβάλλουν) επαχθείς μειώσεις αμοιβών στους συνεργάτες τους μεταφραστές, επιμελητές-διορθωτές. Το κόλπο είναι απλό: «Ας κόψουμε απ' όπου μπορούμε πιο εύκολα: Εξάλλου οι μεταφραστές, επιμελητές-διορθωτές είναι αυτοί που πρωτίστως εκτίθενται απέναντι στο αναγνωστικό κοινό και θα φροντίσουν, ακόμα και με μειωμένες τιμές, να παραδώσουν σωστή εργασία. Όσο για το αναγνωστικό κοινό, μπορεί να κρίνει την ποιότητα των βιβλίων; Θα προσέξει άραγε τα λάθη;»

Ποια είναι η πραγματικότητα που ζούμε εμείς οι επαγγελματίες του βιβλίου; Η μείωση στις πωλήσεις των βιβλίων είναι αναντίστοιχη με αυτή που επικαλούνται κάποιοι εκδότες και είναι άδικο να επωμιστούν μονομερώς τη ζημία όσοι συνέβαλαν ουσιαστικά στην εκδοτική άνθηση της τελευταίας δεκαετίας. Ορισμένοι εκδότες, αντί να αναπροσαρμόσουν την εκδοτική τους τακτική, προχωρούν σε περικοπές των αμοιβών μας, αδιαφορώντας προφανώς για τον αντίκτυπο που θα μπορούσε εκ των πραγμάτων αυτό να έχει στην ποιότητα των βιβλίων και στο τελικό αποτέλεσμα των εκδόσεων.

«Η ποιότητα του βιβλίου είναι το πρώτο μέλημα των εκδοτικών οίκων».

ΜΥΘΟΣ;
ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ;

Πώς να απαντήσουμε σ' αυτό το ερώτημα όταν συνεργαζόμαστε με εκδοτικούς οίκους που θα προτιμούσαν οι μεταφράσεις να γίνονται μηχανικά (από υπολογιστή προφανώς), ενώ θα τους αρκούσε η αυτόματη διόρθωση (και πάλι από υπολογιστή) για τα βιβλία τους; Πώς να απαντήσουμε σ' αυτό το ερώτημα όταν κάποιοι εκδότες μάς προτείνουν σημαντικές μειώσεις των ούτως ή άλλως πενιχρών αμοιβών μας, χωρίς καν να λαμβάνουν υπόψη ότι η πρακτική αυτή θα πλήξει πρώτα απ' όλα την ποιότητα των εκδόσεών τους, των βιβλίων δηλαδή που παρουσιάζουν στο αναγνωστικό κοινό ως πολιτιστικό αγαθό; Από την άλλη μεριά, πώς να απαντήσουμε σ' αυτό το ερώτημα όταν υπάρχουν εκδότες που πράγματι κάνουν τα πάντα ώστε να διατηρήσουν υψηλή ποιότητα στα βιβλία τους, που πιστεύουν στη δουλειά μας, την εκτιμούν και την ανταμείβουν;

«Ο υπουργός Πολιτισμού εξήγγειλε τη χάραξη νέας πολιτικής για το βιβλίο».

ΜΙΑ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΠΟΥ
ΚΙΝΔΥΝΕΥΕΙ ΝΑ ΓΙΝΕΙ ΜΥΘΟΣ

Εμείς από την πλευρά μας αναρωτιόμαστε σε τι μπορεί να συνίσταται αυτή η πολιτική, τη στιγμή που βλέπουμε άγριες περικοπές εκ μέρους της κυβέρνησης σε οτιδήποτε σχετίζεται με τον πολιτισμό. Όταν ο πολιτισμός θεωρείται πολυτέλεια που μπορεί να θυσιάσει στο όνομα της έλλειψης χρημάτων, θα ενδιαφερθεί το Υπουργείο για την ποιότητα των βιβλίων που εκδίδονται; Πώς θα παρέμβει με τη νέα πολιτική του; Προστατεύοντας τα κέρδη των εκδοτών, όπως κάνει με όλες τις άλλες επιχειρήσεις; Ή θα σταθεί στο πλευρό των επαγγελματιών και των εργαζομένων, ώστε να προασπίσει την ποιότητα;

ΓΙΑ ΕΝΑ ΠΡΑΓΜΑ ΕΙΜΑΣΤΕ ΣΙΓΟΥΡΟΙ: Δεν πρόκειται να σιωπήσουμε μπροστά σ' αυτή την επίθεση εναντίον των εργασιακών δικαιωμάτων μας. Κάθε μείωση των αμοιβών μας δεν είναι μόνο κατάφωρη παραβίαση των εργασιακών μας κεκτημένων, πλήττει συνάμα συνολικά το χώρο του βιβλίου στην Ελλάδα. Αν κάποιοι εκδότες θέλουν να πληρώσουμε εμείς την παρούσα κρίση, ας το ξανασκεφτούν: Με την τακτική που ακολουθούν, την κρίση τελικά δεν θα την πληρώσουν μόνο οι επαγγελματίες και οι εργαζόμενοι στον εκδοτικό χώρο, αλλά και το αναγνωστικό κοινό.

ΖΗΤΑΜΕ:

- ο Σεβασμό στη δουλειά μας, αξιοπρεπείς αμοιβές, αναγνώριση της επιμέλειας ως αναγκαίας για την έκδοση ενός βιβλίου.
- ο Αναθεώρηση της τακτικής που, με πρόσχημα την κρίση, ακολουθούν πολλοί εκδοτικοί οίκοι και η οποία θίγει τα κεκτημένα μας, επιβάλλει επαχθείς μειώσεις αμοιβών και μας περιθωριοποιεί ως επαγγελματικούς κλάδους.
- ο Υπογραφή συμβολαίων και τήρησή τους όσον αφορά το ύψος και το χρόνο πληρωμής μας.
- ο Ενασχόληση των αρμόδιων κρατικών φορέων (ΥΠΠΟ, ΕΚΕΒΙ) με την κατάσταση που διαμορφώνεται, η οποία θίγει τα εργασιακά μας δικαιώματα και απαξιώνει τα επαγγέλματά μας.

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΜΕΤΑΦΡΑΣΤΩΝ ΕΠΙΜΕΛΗΤΩΝ ΔΙΟΡΘΩΤΩΝ

Μαυρικίου 8, Νεάπολη, Αθήνα ΤΘ 21028, 11410
syl.smed@gmail.com | <http://sylogosmed.blogspot.com>